

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Citadeles ielā 7/70, Rīgā, LV-1010; tālruni: 67 099600, 67 099637, 67 099610
fakss: 67 099650; e-pasts: valde@lrpv.gov.lv; http://www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2011/M-10-125

LĒMUMS

Rīga

2011.gada 16.decembrī

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētājs - J.Ancītis,
ApP sēdes locekļi - D.Liberte un K.Krūmiņš,
ApP sekretāre - D.Kotlika

2011.gada 14.oktobrī izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru, balstoties uz 1999.gada likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk - LPZ) 17.¹panta pirmo daļu, 2011.gada 8.jūlijā uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA (Latvija) vārdā šī uzņēmuma pilnvarotā persona I.Greķe iesniegusi par Latvijas Republikas Patentu valdes (turpmāk - Patentu valde) 2011.gada 6.aprīlī pieņemto lēmumu par preču zīmes KASTAŅU

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmums CIDO GRUPA, SIA; pieteik. Nr. M-10-125; pieteik. dat. - 22.09.2010; 32.kl. - alus)

reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes atteikuma lēmuma pamatojumam, lūdz atcelt ekspertīzes lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi KASTAŅU par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz tās reģistrācijā ietvertajām precēm.

Atbildot uz apelācijā izvirzītajiem argumentiem, Patentu valde 01.08.2011 uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA pārstāvei I.Greķei nosūtījusi paziņojumu. Savukārt uzņēmums CIDO GRUPA, SIA 11.10.2011 ApP iesniedzis paskaidrojumus par iepriekšminēto Patentu valdes paziņojumu.

ApP sēdē piedalījās:
- apelācijas iesniedzēja – uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA pārstāves I.Greķe-Grebņeva un I.Lielpinka,
- Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta vadošā eksperte I.Korte, kas veikusi minētās preču zīmes ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas lietas dokumentus un materiālus, kā arī noklausoties apelācijas iesniedzēja pārstāvju un Patentu valdes pārstāves paskaidrojumus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Preču zīme KASTAŅU reģistrācijai Latvijā pieteikta 22.09.2010 kā vārdiska preču zīme attiecībā uz 32.klases precēm „alus”. Saskaņā ar LPZ 13.panta otro daļu 29.12.2010 Patentu valde, nosūtot pieprasījumu, rakstveidā informējusi pieteicēju par to, ka, veicot preču zīmes ekspertīzi, konstatēts, ka preču zīme nav reģistrējama Latvijā, un lūgusi pieteicēju trīs mēnešu laikā iesniegt pretargumentus pieprasījumā izklāstītajiem apsvērumiem. Atbilde no pieteicēja nav saņemta.

2. Patentu valdes 06.04.2011 lēmums atteikt preču zīmes KASTAŅU (ieteik. Nr. M-10-125) reģistrāciju Latvijā balstīts uz slēdzienu, ka apzīmējumam KASTAŅU attiecībā uz zīmes reģistrācijā ietvertajām precēm, proti, alu, trūkst atšķirtspējas – spējas atšķirt kāda uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm, jo šis apzīmējums tiks uztverts kā vienu no alus sastāvdaļām aprakstošs apzīmējums (LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts). Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem:

2.1. kastaņu alus (krieviski - *каштановое пиво*, angliiski - *chestnut beer*) ir viens no alus veidiem. Par to liecina izdrukas no Interneta meklētāja „Google” ar vietnēm, kas atrastas, veicot meklējumu pēc atslēgvārdiem *каштановое пиво* un *chestnut beer*, un kurās krievu un angļu valodā pieejama informācija gan par to, kā pagatavot kastaņu alu, gan šāda alus raksturojums;

2.2. KASTAŅU ir apzīmējums, kuru var izmantot jebkurš uzņēmējs, kas ražo kastaņu alu. Līdz ar to tiesības uz apzīmējumu KASTAŅU nevar piešķirt vienam uzņēmējam, jo tas kā dzēriena sastāvu aprakstošs apzīmējums ir nepieciešams arī citiem uzņēmējiem;

2.3. reģistrācijai pieteiktā zīme ir vārdisks apzīmējums, kas nesatur ne izteismīgu burtu grafisko izpildījumu, ne figurālus vai vārdiskus papildelementus, kam piemīt atšķirtspēja;

2.4. līdz ar to apzīmējums KASTAŅU nevar pildīt preču zīmes galveno funkciju - nodrošināt atšķirību viena uzņēmuma precēm no citu uzņēmumu precēm. No patērētāju uztveres viedokļa apzīmējumam KASTAŅU piemīt tikai aprakstošs raksturs un līdz ar to trūkst preču zīmei nepieciešamās atšķirtspējas.

3. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA pārstāves apelācijas iesniegumā un ApP sēdes gaitā Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

3.1. Patentu valde ir nepareizi piemērojusi LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumus, secinot, ka pieteiktajai preču zīmei trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm. Lai konstatētu pieteiktās preču zīmes atšķirtspējas trūkumu, bija jākonstatē, ka pieteiktā preču zīme nenodrošina iespēju atšķirt ar preču zīmi KASTAŅU marķēto CIDO GRUPA, SIA ražoto alu no jebkura cita alus, kas ir sastopams tirgū, un šāds atšķirtspējas trūkums izriet no preču zīmes rakstura vai no patērētāju uztveres. Tomēr pieteiktā preču zīme KASTAŅU objektīvi nodrošina pietiekamu iespēju atšķirt ar šo preču zīmi marķēto CIDO GRUPA, SIA ražoto alu no jebkura cita Latvijas tirgū pieejamā alus, tāpat tai piemīt atšķirtspēja, kas izriet no paša apzīmējuma rakstura, jo:

- pieteiktā preču zīme nav uzskatāma par indiferentu vārdu vai atsevišķu burtu apzīmējumu, līdz ar to tā nav uzskatāma par vienkāršu apzīmējumu, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas,

- kā norādīts biedrības „Latvijas Alus darītāju savienība” 04.07.2011 izsniegtajā izziņā (parakstījis savienības izpilddirektors P.Liniņš), Latvijas tirgū bez CIDO GRUPA, SIA ražotā alus ar nosaukumu KASTAŅU nav pieejams cits alus ar šādu nosaukumu,

- arī biedrība „GS1 Latvija” izziņā Nr. 11/687 ir apliecinājusi, ka līdz 04.07.2011 (izziņas izsniegšanas datums) „GS1 Latvija” produktu katalogā (produkti, kuri Latvijā marķēti ar starptautiskās GS1 sistēmas svītrkodiem) alus, kura nosaukums satur vārdu „Kastaņu”, ir reģistrēts tikai uz CIDO GRUPA, SIA vārda. GS1 ir globāla produktu piegādes ķēdes standartu izstrādes, ieviešanas un uzraudzības organizācija;

3.2. reģistrācijai pieteiktās preču zīmes analīze no patērētāju uztveres viedokļa lēmumā nav veikta vispār, līdz ar to Patentu valde nav tiesīga uz to atsaukties. Izdarot secinājumus, kuri nav balstīti uz pamatotiem un ticamiem pierādījumiem, Patentu valde ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 67.panta otro daļu, neievērojot visas obligāti nepieciešamās sastāvdaļas rakstiskam administratīvajam aktam, jo īpaši – nenorādot administratīvā akta pamatojumu;

3.3. Patentu valde ir nepareizi piemērojusi LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumus, secinot, ka pieteiktā preču zīme ir aprakstoša:

3.3.1. bez detalizēta faktisko apstākļu izvērtējuma ir secināts, ka kastaņu alus ir viens no alus veidiem un līdz ar to apzīmējums KASTAŅU raksturo vienu no šāda alus sastāvdaļām – kastaņus. Vienīgie lietā pieejamie pierādījumi ir izdrukas no Interneta meklētāja „Google”, kas iegūtas, veicot meklējumu pēc atslēgvārdiem *каштановое пиво* un *chestnut beer* („kastaņu alus” krieviski un angliiski). Kā redzams no šiem pierādījumiem, meklējuma rezultāti atspoguļo kastaņu alu kā tautas (netradicionālās) medicīnas un mājas apstākļos pagatavojama dzēriena receptes. Šāds dzēriens nav uzskatāms par alu Preču un pakalpojumu starptautiskās klasifikācijas (Nicas klasifikācijas) 32.klases izpratnē un neatbilst normatīvajām alus ražošanas prasībām. Dzēriens, uz kādu netieši tiek norādīts Patentu valdes lēmumā, varētu tikt izgatavots no jebkādiem augiem vai dārzeņiem, piemēram, no kartupeļiem, taču jebkurā gadījumā šāds dzēriens nebūtu uzskatāms par alu 32.klases izpratnē. Lai apzīmējumu tā aprakstošā rakstura dēļ nevarētu reģistrēt kā preču zīmi, tam jābūt pietiekami tieši un konkrēti saistītam ar attiecīgajām precēm, pie tam tā, lai mērķsabiedrība varētu nekavējoties un bez pārdomām uztvert attiecīgo preču un pakalpojumu vai kādas to pazīmes aprakstu (skat. Pirmās

instances tiesas sprieduma lietā T-311/02 *Lissotschenko un Hentze v OHIM* [2004] (LIMO) 30.punktu). Latvijas Alus darītāju savienības izsniegtā izziņa apliecina to, ka no kastaņiem nav iespējams pagatavot alu, kas būtu uzskatāms par alu tradicionālā, vispārpieņemtā izpratnē un kas būtu klasificējams Nicas klasifikācijas 32.klasē. Arī CIDO GRUPA, SIA ražotais alus „Kastaņu” faktiski nesatur kastaņus un to piedevas (to apliecina CIDO GRUPA, SIA struktūrvienības „Lāčplēša alus darītava” ražotnes vadītāja J.Brieža 04.07.2011 parakstītā izziņa). Tātad apzīmējums KASTAŅU nav pietiekoši cieši saistīts ar alu, jo, pirmkārt, nav iespējams saražot alu no kastaņiem, otrkārt, Latvijas patērētāji apzīmējumu KASTAŅU nesaista ar alu;

3.3.2. likuma „Par akcīzes nodokli” 3.panta otrajā daļā ir noteikts, ka „par alu uzskatāms raudzēts dzēriens, kurš pagatavots no iesala un ūdens, pievienojot apiņus, kurā absolūtā spirta daudzums pārsniedz 0,5 tilpumprocentus un kurš tiek klasificēts Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta Padomes 23.07.1987 Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā (turpmāk – Kombinētā nomenklatūra), 2203.preču pozīcijā, kā arī alus dzērieni, kas satur alus un bezalkoholisko dzērienu vai to komponentu maisījumu, kurā absolūtā spirta daudzums pārsniedz 0,5 tilpumprocentus un kurš tiek klasificēts Kombinētās nomenklatūras 2206.preču pozīcijā”. Tātad tiek izšķirti divi alus veidi: tradicionālais jeb iesala alus, kura sastāvdaļas ir iesals, ūdens un apiņi, un alus dzēriens, kura sastāvdaļas ir iesals, ūdens, apiņi un bezalkoholisko dzērienu sastāvdaļas. Preču un pakalpojumu starptautiskā klasifikācija (Nicas klasifikācija) neparedz atsevišķu preču klasi – „alus dzērieni”, līdz ar to pieņemams, ka alus dzērieni ir attiecināmi uz 32.klasi – „alus”;

3.3.3. alus sastāvdaļas tātad ir iesals, ūdens un apiņi, savukārt alus dzērieni papildus iepriekš minētajām sastāvdaļām var pievienot arī tādās sastāvdaļas un komponentus, no kuriem var pagatavot un kurus var pievienot bezalkoholiskajiem dzērieniem. Latvijas Republikā pašlaik nav spēkā esošu normatīvo aktu, kas definētu bezalkoholisko dzērienu izejvielu un komponentu sarakstu. Bezalkoholisko dzērienu ražošanā ir jāņem vērā vispārējie pārtikas nozari regulējošie tiesību akti, tostarp normatīvie akti, kas nosaka bezalkoholiskajiem dzērieniem pievienojamo pārtikas piedevu sarakstu. Eiropas Parlamenta un Padomes 16.12.2008 Regula (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām nosaka izsmeltošu to pārtikas piedevu sarakstu, kuras noteiktos gadījumos var tikt pievienotas pārtikas produktiem. Šajā sarakstā nav iekļauta kastaņu pārtikas piedeva, līdz ar to uzskatāms, ka kastaņu piedeva nav uzskatāma par tādu piedevu, ko var pievienot alus dzērienam;

3.3.4. sakarā ar to, ka tradicionālā alus jeb iesala alus definīcija *expressis verbis* izslēdz jebkādu citu piedevu pievienošanu, izņemot iepriekš norādītās, un ir noskaidrots, ka kastaņu piedeva nav uzskatāma par tādu pārtikas piedevu, kuru atļauts pievienot pārtikas produktiem, tostarp alus dzērieniem, ir secināms, ka kastaņi nevar būt alus vai alus dzēriena sastāvdaļa un līdz ar to apzīmējums KASTAŅU nevar aprakstīt alus sastāvdaļas, tātad nav aprakstošs. Tātad KASTAŅU nav apzīmējums, kuru var izmantot jebkurš uzņēmējs, bet ir CIDO GRUPA, SIA komercdarbības rezultātā radīta preču zīme, kuru šis uzņēmums kopš 2010.gada marta plaši lieto, lai atšķirtu CIDO GRUPA, SIA ražoto „Kastaņu” alu no jebkura cita tirgū pieejamā alus;

3.3.5. Latvijas vidusmēra patērētājs kastaņus nesaista ar pārtikā lietojamu jeb pārtikas produktu. Tradīciju un ēšanas paradumu dēļ vēsturiski Latvijā kastaņus uzturā nelieto, un tie asociējas ar dekoratīvu augu, kastaņas augli, nevis uzturā lietojamu produktu. Jāņem vērā, ka uzturā lietojamie kastaņi un dekoratīvie kastaņi ir divas dažādas produktu grupas. Saskaņā ar Komisijas 05.10.2010 Regulu (ES) Nr. 861/2010, ar ko groza Kombinēto nomenklatūru, ēdamie kastaņi pieder pie 0802 grupas „Citādi rieksti, svaigi vai kaltēti, arī lobīti vai mizoti” un tiek kvalificēti ar kodu 0802 40 00 „ēdamie kastaņi”; savukārt kastaņi, kas aug Latvijā un ir kastaņas augļi, pieder pie grupas 2308 00 „Augu izcelsmes materiāli un augu atkritumi, atliekas un blakusprodukti, granulēti vai negranulēti, izmantojami dzīvnieku barībai, kas citur nav minēti un iekļauti” un tiek kvalificēti ar kodu 2308 00 40 „Ozolziļes un zirgkastaņi, augļu izspaidas vai čagas, izņemot vīnogu”. Līdz ar to cilvēku pārtikā izmantojamie kastaņi un kastaņi, kas netiek izmantoti cilvēku pārtikā, ir divas dažādas preču grupas. Latvijas vidusmēra patērētājs kastaņus asociē ar cilvēku pārtikā neizmantojamo produktu – kastaņas augli, bet sakarā ar to, ka alus ir pārtikas produkts, nesaista to ar kastaņiem;

3.4. iepriekšminēto iemeslu dēļ Patentu valde, izdodot uzņēmumam CIDO GRUPA, SIA nelabvēlīgu administratīvo aktu, ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 11.pantā noteikto likuma atrunas principu, kas nosaka, ka privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu iestāde var izdot cita starpā uz likuma pamata. Tiesību normas, uz kurām atsaukusies Patentu valde, nav piemērojamas konkrētajā gadījumā, līdz ar to Patentu valdes lēmums ir pamatots ar neatbilstošām tiesību normām.

4. Patentu valde uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA pārstāvei I.Greķei 01.08.2011 nosūtītajā paziņojumā detalizētāk pamatojusi savu lēmumu atteikt preču zīmes KASTAŅU reģistrāciju Latvijā, proti:

4.1. šajā lietā nav nozīmes pieteicēja argumentam, ka Latvijas tirgū nav pieejams cits alus ar nosaukumu KASTAŅU, un līdz ar to pieteicēja ražotajam alum ir atšķirtspēja. LPZ 6. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumi paredz, ka neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības. Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi” ir teikts: „Aprakstošo zīmju sakarā jāpievērš uzmanība [LPZ] 6.panta pirmās daļas 3.punkta hipotēzes vārdkopai "var izmantot komercdarbībā". Tātad nebūt nav nepieciešams, lai būtu pierādījumi par to, ka konkrēti šāds apzīmējums praksē jau tiek izmantots preču vai pakalpojumu nosaukšanai vai raksturošanai, – pietiek ar potenciālu iespēju, ka to kādreiz tā var izmantot. Eiropas Kopienu Tiesa (turpmāk - EKT) uzskata, ka, piemērojot attiecīgo Preču zīmju direktīvas normu, kompetentajai institūcijai ir jānosaka, vai reģistrācijai pieteikto preču zīmi attiecīgā personu kategorija uztver kā attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašību raksturojumu pašlaik, vai arī ir pamats pieņemt, ka tas var notikt nākotnē (sprieduma lietā C-363/99 *Koninklijke KPN Nederland NV v Benelux-Merkenbureau* [2004] (Postkantoor) 56.punkts).”;

4.2. ar Pirmās instances tiesas spriedumu lietā T-234/06 *Giampietro Torresan v OHIM* [2009] (CANNABIS) vārdiska preču zīme CANNABIS ir atzīta par aprakstošu attiecībā uz alu, jo patērētāji apzīmējumu CANNABIS (latviski - kaņepes) var uztvert kā norādi uz vienu no preču sastāvdaļām;

4.3. neiebilstot pret to, ka kastaņu alus ir alus veids, pieteicējs norāda uz to, ka šāds alus ir mājas apstākļos pagatavojams, neatbilst normatīvajām alus ražošanas prasībām un nav uzskatāms par alu Nicas klasifikācijas 32.klases izpratnē. Ņemot vērā, ka 32.klasē ir minēti alus, ingveralus un iesala alus, uz šo klasi attiecas dažāda veida alus, un kastaņu alus nav izņēmums. Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas starptautiski reģistrēto preču zīmju datu bāzē ROMARIN pieejamā informācija liecina, ka 32.klases preču sarakstā var būt arī netradicionāli alus veidi - augļu alus (angliski - *fruit beer*), augļu gaišais alus (*fruit ale*) (skat. zīmi WO 1 022 868) un sakņu alus (*root beer*) (skat. zīmi WO 968 414). Turklāt preču zīmes var reģistrēt arī uz mājās gatavotām precēm, piemēram, mājās gatavotām nūdelēm (*home made vermicelli*, skat. zīmi WO 985 430). Tātad alum nav jāatbilst noteiktām alus ražošanas prasībām, lai to uzskatītu par alu 32. klases izpratnē;

4.4. pieteicēja minētie normatīvie akti (likums „Par akcīzes nodokli”, Padomes Regula Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu, Padomes Regula Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām) tikai nosaka kārtību, kādā akcīzes preces apliek ar akcīzes nodokli (likumā "Par akcīzes nodokli"), tikai klasificē preces atbilstoši kopējā muitas tarifa, Kopienas ārējās tirdzniecības statistikas un pārējo Kopienas politikas nostādņu prasībām attiecībā uz preču ieviešanu vai izvešanu (regulā Nr. 2658/87), un tikai saskaņo tehnoloģisku apsvērumu dēļ pārtikai pievienotu vielu (vielas nav uzskatāmas par pārtikas piedevām, ja tās lieto, lai piešķirtu aromātu un/vai garšu vai uzturvērtības nolūkos) lietojumu pārtikā (regulā Nr. 1333/2008). Pieteicēja pārstāves minētajos normatīvajos aktos nav noteikts, ka alum jābūt tikai no miežu iesala, bez piedevām. Tas, ka konkrētajos normatīvajos aktos nav minēts kastaņu alus, nenozīmē to, ka kastaņu alu nevar ražot. Papildus ekspertīzes lēmumā minētajam par to, ka kastaņu alus ir viens no alus veidiem, liecina šādi fakti:

- Itālijā kastaņu alu ražo vairāki uzņēmumi – kā norādīts alum veltītajā Interneta žurnālā DRAFT MAGAZINE (skat. <http://draftmag.com/magazine/articles/40>), „*Di Vincenzo calls chestnut beer „the essence of Italian brewing”... There are 40 breweries making chestnut beers, but with different chestnuts and using them in different ways*” (*Di Vincenzo kastaņu alu sauc par “Itālijas alus darīšanas esenci”...40 alusdarītavas dara kastaņu alu, bet no dažādiem kastaņiem un dažādos veidos*); alum veltītajā portālā MONDO BIRRA norādītas gandrīz 20 kastaņu alus šķirnes, kuru izgatavošanā izmantoti gan kastaņu milti, gan graudzēti vai kaltēti kastaņi, gan kastaņu medus (skat. vietnes <http://www.mondobirra.org/birracastagna.htm> angļu mašintulkojumu);

- Francijas uzņēmums SA Brasserie Pietra Korsikā ražo kastaņu alu, izmantojot ēdamo kastaņu miltus (skat. <http://www.brasseriepietra.com>). Šis uzņēmums eksportē savu produkciju uz vairākām valstīm un, spriežot pēc tā, ka ir pieteicis kastaņu alus etiķeti starptautiskajai preču zīmes reģistrācijai (reģ. Nr. WO 720 704), ir ieinteresēts eksporta paplašināšanā;

4.5. tāpat, ņemot vērā to, ka vairāki Eiropas kastaņu alus ražotāji savu preču raksturošanai komercdarbībā izmanto kastaņu alu aprakstošus apzīmējumus, ir jāsecina, ka apzīmējumu KASTAŅU saistībā ar alu aprakstošā nozīmē var lietot komercdarbībā Latvijā;

4.6. pieteicējs norāda, ka Latvijas vidusmēra patērētājs kastaņus nesaista ar pārtikas produktu, bet ar uzturā neizmantojamiem zirgkastaņiem. Pieteicēja pārstāve nemin, kā patērētāji varētu uztvert apzīmējumu KASTAŅU uz alus, tikai norāda, ka kastaņi patērētāju uztverē asociējas ar dekoratīva auga – kastaņas – augli. Tomēr Internetā pieejamā informācija liecina, ka Latvijas patērētājiem ir zināmi ne tikai zirgkastaņi, bet arī ēdamie kastaņi (izdrukās no Interneta meklētāja „Google”, kas iegūtas, veicot meklējumu pēc vārda „kastaņi”, atrodami, piem., šādi izteikumi „lai gan ir daudz un dažādu kastaņu pagatavošanas veidu...”, „kā pagatavot ēdamos kastaņus?...”, „veikalā skaisti sakrāmēti kastēs nopērkami ēdamie kastaņi...”, „ēdamie kastaņi ir gana barojoši...”). Latvijas patērētāji ēdamos kastaņus lieto pārtikā dažādos veidos – ceptus, glazētus, gatavo no tiem kūku u.tml. (skat. <http://www.receptes.lv/receptes/meklet:kastani/>). Redzot apzīmējumu KASTAŅU uz dzēriena - alus, patērētāji sapratīs, ka viņiem tiek piedāvāts alus no ēdamiem kastaņiem, nevis no pārtikā nelietojamiem zirgkastaņiem;

4.7. līdz ar to ir jāsecina, ka patērētāji uztvers apzīmējumu KASTAŅU uz alus tieši, visparastākajā nozīmē, kā „kastaņu alus”, kur „alus” nozīmē „alkoholisks dzēriens, ko parasti gatavo no miežu iesala un apiņiem” (skat. šķirkli „alus” Interneta vietnē <http://www.tezaurus.lv> pieejamajā Latviešu literārās valodas vārdnīcā), un „kastaņu” - „no ēdamiem kastaņiem”, „ar ēdamiem kastaņiem” vai „ar ēdamu kastaņu garšu”. Tāpat patērētāju uztverē apzīmējums KASTAŅU uz alus var nozīmēt tikai to, ka alus sastāvā ir kastaņi, piemēram, „alus no kastaņiem” vai „alus ar kastaņu piedevu”. Lai gan Latvijā kastaņu alus nav tik labi zināms kā citur, plašajā dažādu alus veidu piedāvājumā redzot uz alus lietotu apzīmējumu KASTAŅU, patērētāji to uztvers tikai kā vienu no alus veidiem aprakstošu apzīmējumu;

4.8. lai gan pieteicējs informē, ka plaši izmanto preču zīmi KASTAŅU savā komercdarbībā kopš 2010. gada marta, nevar uzskatīt, ka Latvijas patērētājiem šis apzīmējums pirmkārt saistītos ar pieteicēja ražoto kastaņu alu. Nav iesniegti materiāli, kas ļautu pārliecinoši konstatēt, ka apzīmējums KASTAŅU tā lietošanas rezultātā Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē ir ieguvis atšķirtspēju attiecībā uz alu. Nav iesniegti ne reklāmas materiāli saistībā ar pieteikto apzīmējumu, ne dokumenti par to, cik plaši šis apzīmējums tiek izmantots komercdarbībā saistībā ar reģistrācijai pieteiktajām precēm. Internetā pieejamā informācija neliecina par pieteicēja kastaņu alus pazīstamību – veicot meklējumu ar meklētājprogrammas „Google” palīdzību, ir atrasti tikai 540 rezultāti. Tādēļ uz pieteikto apzīmējumu KASTAŅU nevar attiecināt LPZ 6. panta trešās daļas noteikumus par to, ka preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz LPZ 6. panta pirmās daļas 2. un 3. punkta noteikumu pamata, ja zīmes lietošanas dēļ tā Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē ieguvusi atšķirtspēju attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm un pakalpojumiem.

5. Par Patentu valdes 01.08.2011 paziņojumu uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA pārstāve 11.10.2011 ApP iesniegusi paskaidrojumus, kuros norāda, ka:

5.1. uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA ražotais alus „Kastaņu” faktiski nesatur kastaņus vai to piedevas. Latvijas teritorijā nav pieejams alus, kas satur kastaņus vai to piedevas. No kastaņiem tehnoloģiski nav iespējams saražot alu. Nav pamata arī uzskatīt, ka kāds komersants nākotnē varētu savā komercdarbībā izmantot apzīmējumu KASTAŅU. Apzīmējums KASTAŅU ir preču zīme, kuru uzņēmums CIDO GRUPA, SIA lieto, lai savu konkrēto alu atšķirtu no citu komersantu ražotā alus. Apzīmējumam KASTAŅU nav sakara ar CIDO GRUPA, SIA ražotā alus sastāvdaļām un garšas īpašībām. Apzīmējumam KASTAŅU piemīt atšķirtspēja, tas nav aprakstošs, tas tiek lietots jau kopš 2010.gada marta – tāpat tam piemīt visas nepieciešamās īpašības, lai to atzītu par reģistrējamu Latvijas Republikā, tādējādi uzņēmumam CIDO GRUPA, SIA piešķirot izņēmuma tiesības uz to;

5.2. nav pamatots Patentu valdes paziņojumā norādītais, ka CIDO GRUPA, SIA apelācijā minētie normatīvie akti tikai nosaka kārtību, kādā akcīzes preces apliek ar akcīzes nodokli, kā arī kārtību preču eksportam un importam Eiropas Savienībā. Nav strīda par to, ka tāds ir šo normatīvo aktu tiešais mērķis, taču, ņemot vērā, ka alus nav definēts citos normatīvajos aktos, konkrētie normatīvie akti ir izmantojami alus jēdziena noskaidrošanai;

5.3. intelektuālā īpašuma tiesību regulējumu cita starpā Eiropas Savienībā nosaka Padomes 21.12.1988 Pirmā direktīva 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (acīmredzot domāta Eiropas Parlamenta un Padomes 22.10.2008 Direktīva 2008/95/EK, ar ko tuvina

dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (Kodificēta versija), kura aizstāja direktīvu 89/104/EEK - *ApP piezīme*). Ņemot vērā, ka minētajā direktīvā noteiktās normas uz sasniedzamo rezultātu, tajā skaitā attiecībā uz preču zīmju reģistrācijas priekšnoteikumiem, ir vienādas visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, uzņēmumam CIDO GRUPA, SIA ir tiesisks pamats uzskatīt, ka tas atrodas vienlīdzīgos apstākļos ar citiem Eiropas Savienības tiesību subjektiem. No citu Eiropas Savienības dalībvalstu intelektuālā īpašuma aizsardzības iestāžu publiski pieejamo datu bāžu informācijas ir redzams, ka vārdiska preču zīme KASTAŅU 32.klases precēm „alus” ir reģistrēta vismaz trijās Eiropas Savienības dalībvalstīs – Lietuvā, Spānijā un Lielbritānijā. Minētās direktīvas normu dažāda piemērošana rada tiesisko nestabilitāti un grauj Eiropas Savienības vienoto tiesisko telpu, konkrētajā gadījumā uzņēmumu CIDO GRUPA, SIA nostādot nelabvēlīgākā stāvoklī nekā tos komersantus, kam šāda preču zīme ir reģistrēta. Atsakot reģistrēt preču zīmi KASTAŅU, tiek aizskartas uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA tiesības uz intelektuālā īpašuma aizsardzību;

5.4. uzņēmums CIDO GRUPA, SIA komercdarbībā plaši izmanto savu preču zīmi KASTAŅU jau kopš 2010.gada marta, tādēļ uz šo preču zīmi ir attiecināmi LPZ 6.panta trešās daļas noteikumi. Par lietošanu liecina šādi fakti:

- alus KASTAŅU ir viens no 3 alus veidiem, kas tika virzīti tirgū akcijas „Lāčplēsis Alus vēlēšanas 2010” (vēlāk – „Lāčplēsis Alus sacensības 2010”) ietvaros. Šo alu patērētāji izvēlējās kā labāko no trīs piedāvātajiem, līdz ar to tas tika iekļauts pastāvīgajā alus sortimentā. Minētā akcija tika plaši reklamēta gan televīzijā (2010.gada aprīlī kanālos TV3, 3+, LNT, TV5, PBK, RenTV), gan radio (2010.gada aprīlī raidstacijās SWH, Skonto, Krievijas Hīti), gan drukātos materiālos tirdzniecības vietās (no 2010.gada marta līdz decembrim veikalos RIMI, Maxima, Elvi, Beta, Narvesen, Lats, Iepirkumu Grupa), gan Internetā (2010.gada aprīlī portālā draugiem.lv, 2010.gada maijā portālos draugiem.lv, www.delfi.lv un www.rusdelfi.lv), gan vides reklāmas stendos (2010.gada aprīlī Rīgā). Akcijas ietvaros 2010.gada jūnijā un jūlijā tika rīkota korķīšu vākšanas akcija, un kopā tika apmainītas 30 000 alus KASTAŅU glāzes;

- saskaņā ar SIA „ACNielsen Latvia” vadītiem mazumtirdzniecības audita pētījumiem nacionāli reprezentatīvajā panelī mazumtirdzniecības vietās, CIDO GRUPA, SIA ražotā alus „Kastaņu” kopējais pārdošanas apjoms no tā ieviešanas brīža 2010.gada martā līdz 2011.gada augustam ir 846 000 vienības jeb 4441 hektolitri. Naudas apjoma ziņā 2010.gadā tas sastādīja 1% no visa alus, kas ticis realizēts stikla pudelēs.

6. ApP sēdē apelācijas iesniedzēja pārstāves norādīja, ka, atsakot preču zīmes KASTAŅU reģistrāciju, CIDO GRUPA, SIA tiek nostādīta nevienlīdzīgā stāvoklī ar citu preču zīmju pieteicējiem Latvijā. Patentu valde uzņēmumam ALDARIS, AS attiecībā uz alu reģistrējusi preču zīmi ZELTA, nevērtējot, vai alus var saturēt zeltu, kaut arī ir iespējams, ka alum tiek pievienoti zelta putekļi. Tāpat nav šaubu, ka alus satur apiņus, bet Patentu valde ir reģistrējusi preču zīmi APINĪTIS attiecībā uz alu.

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija iesniegta saskaņā ar LPZ paredzēto kārtību, tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. LPZ ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra direktīvas 2008/95/EK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (Kodificēta versija) (agrāk - Padomes 1988.gada 21.decembra Pirmā direktīva 89/104/EEK dalībvalstu preču zīmju likumu tuvināšanai) (skat. LPZ ietvertu informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām). LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts tieši atspoguļo minētās direktīvas 3.(1)(b) panta noteikumus, bet LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts – minētās direktīvas 3.(1)(c) panta noteikumus, līdz ar to šo LPZ noteikumu piemērošanas sakarā ievērojama Eiropas Savienības Tiesas dotā attiecīgo direktīvas normu interpretācija.

3.1. Lai varētu atzīt, ka preču zīmei piemīt atšķirtspēja, tai ir jāidentificē pieteikto preču izcelsme no viena noteikta uzņēmuma un tādējādi jādod iespēja atšķirt šīs preces no citu uzņēmumu precēm (skat. Eiropas Kopienu Tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 40.punktu un Eiropas Kopienu Tiesas prejudiciālā nolēmuma lietā C-299/99 (*Koninklijke Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Ltd* [2002]) 35.punktu). Bez tam preču zīmes atšķirtspēja ir jāvērtē, pirmkārt, attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un, otrkārt, no attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētāju uztveres pozīcijas (skat. Eiropas Kopienu Tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 41.punktu).

3.2. Direktīvas 3.(1)(c) panta mērķis ir saistīts ar sabiedrības interesēm, proti, ka katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces vai pakalpojumus raksturojošus apzīmējumus, tādēļ minētā norma ir vērsta uz to, lai izslēgtu iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (skat. Eiropas Kopienas tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-108/97 un C-109/97 (*Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) v Boots- und Segelzubehör Walter Huber, Franz Attenberger* [1999]) 25.punktu). Pie tam šīs normas piemērošanai nav nepieciešams, ka attiecīgais apzīmējums tā pieteikuma brīdī tiek lietots konkrēto preču vai pakalpojumu raksturošanai. Ir pietiekami, kā tas izriet no šīs normas teksta, ka attiecīgo apzīmējumu var lietot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašības (skat. Eiropas Kopienas tiesas sprieduma lietā C-191/01 P (*Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) v Wm. Wrigley Jr. Company* [2003]) 32.punktu).

4. Vārdiskā preču zīme KASTAŅU (pieteik. Nr. M-10-125) pieteikta 32.klases precēm „alus”. Alus kā alkoholisks dzēriens, ko parasti gatavo no miežu iesala un apiņiem (skat. šķirklī „alus” Interneta vietnē <http://www.tezaurs.lv> pieejamajā Latviešu literārās valodas vārdnīcā), ir plaša patēriņa prece, ar kuru saskarē kā tā pircējs vai lietotājs var nonākt jebkurš pieaudzis (resp., 18 gadus sasniedzis) Latvijas patērētājs.

5. Vārds KASTAŅU ir vārda „kastanis” daudzskaitļa ģenitīva locījums. Latviešu valodā ģenitīva locījums visbiežāk norāda cilmi, piederību; latviešu valodai raksturīgs pamatvārda ģenitīvs īpašības apzīmēšanai (skat. *Latvijas padomju enciklopēdija, 6.sēj. R., GER, 1985., 223.lpp.*) – piemēram, aveņu ievārijums, piparmētru tēja, kartupeļu biezenis vai dzērveņu liķieris.

6. ApP uzskata, ka apzīmējumu KASTAŅU var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu alus īpašības, proti:

6.1. kā to norāda pieteicējs, alus sastāvdaļas ir iesals, ūdens un apiņi, savukārt alus dzērieniem papildus iepriekš minētajām sastāvdaļām var pievienot arī tādas sastāvdaļas un komponentus, no kuriem var pagatavot dzērienus un kurus var pievienot dzērieniem;

6.2. jau kopš seniem laikiem alum ir tikušas pievienotas dažādas piedevas. Kā liecina *Alus Avīzē (augusts/2011)* pieejamā informācija, „Viduslaiku Eiropā lietoto alus piedevu klāsts bija aizraujošs savā daudzveidībā... iesalam šī laika alū lietoja ne tikai miežus, bet arī citas labības un pat pākšaugu šķirnes... garšas uzlabošanai lietoja visdažādākos augus. Tiek minēti gan garšaugi – kadiķogas, muskatrieksts, ingvers, ķīmenes; gan augi, kurus mūsdienās mēdzam lietot zāļu tējām – pelašķi, dažādas mētras; gan tādas salīdzinoši retākas piedevas kā ozolu miza, priežu skuju, egļu pumpuri...” (*E.Liniņš „Mētras, kadiķogas, driģenes... Alus pirmsreformācijas Eiropā”*);

6.3. līdz ar to neapšaubāmi pastāv iespēja, ka arī šodien alu var pagatavot ne tikai no tradicionālajām, bet arī no ne tik tradicionālām izejvielām, pie tam garšas uzlabošanai vai vismaz dažādošanai pievienojot arī dažādas piedevas. Kā norādīts citā *Alus Avīzes (augusts/2011)* publikācijā (*Z.Grundmane, „Alus zinātājs un baudītājs Rasiņš”*), „latviešu klientu iecienītāki ali Brēvinga salonā ... ir augļu ali, ... piemēram, ar ķiršu, persiku, aveņu garšām... augļu ali nepavisam nav rūgti, tieši otrādi – saldi.”. Arī Interneta vietnē http://en.wikipedia.org/wiki/Fruit_beer norādīts, ka jau gadsimtiem ilgi augļi tikuši izmantoti kā alus piedevas un aromatizētāji (īpaši tas attiecas uz beļģu *lambic* aliem). Arī Latvijas uzņēmums BRŪVERIS, SIA ražo ķiršu ingveralu (skat. <http://www.bruveris.lv/lv/produkcija/alus>). Patērētājam, kurš zina un pazīst, piemēram, ķiršu alu, var ienākt prātā, ka alum kā piedevas var pievienot arī citus augļus, tajā skaitā kastaņus;

6.4. par to, ka kastaņus var izmantot un arī izmanto alus ražošanā (tātad kastaņi ir tieši un konkrēti saistīti ar precēm, kurām pieteikta preču zīme), liecina šādi fakti:

- Itālijā kastaņu alu ražo vairāki uzņēmumi – kā norādīts alum veltītajā Interneta žurnālā DRAFT MAGAZINE (skat. <http://draftmag.com/magazine/articles/40>), „*Di Vincenzo calls chestnut beer „the essence of Italian brewing”... There are 40 breweries making chestnut beers, but with different chestnuts and using them in different ways*” (*Di Vincenzo kastaņu alu sauc par “Itālijas alus darīšanas esenci”... 40 alusdarītavas dara kastaņu alu, bet no dažādiem kastaņiem un dažādos veidos*); alum veltītajā portālā MONDO BIRRA norādītas gandrīz 20 kastaņu alus šķirnes, kuru izgatavošanā izmantoti gan kastaņu milti, gan grauzdēti vai kaltēti kastaņi, gan kastaņu medus (skat. <http://www.mondobirra.org/birracastagna.htm>);

- Francijas uzņēmums SA Brasserie Pietra Korsikā ražo kastaņu alu, izmantojot ēdamo kastaņu miltus (skat. <http://www.brasseriepietra.com>);

- kā liecina http://en.wikipedia.org/wiki/Beer_in_France pieejamā informācija, Korsikas alus ražotājs Pietra Brewery ražo alu no iesala un kastaņu miltu maisījuma. Kastaņu augstā fermentācijas (rūgšanas) spēja palīdz uzturēt alus putas un piešķir šim alum tā zeltaino krāsu;

- Patentu valdes ekspertīzes lēmumam pievienotajās izdrukās no Interneta meklētāja „Google” ar vietnēm, kas atrastas, veicot meklējumu pēc atslēgvārdiem *каштановое пиво* un *chestnut beer*, krievu un angļu valodā pieejama informācija gan par to, kā pagatavot kastaņu alu, gan šāda alus raksturojums;

6.5. no iepriekšminētā izriet, ka, pretēji pieteicēja paustajam, kastaņus var un dažādās Eiropas valstīs arī izmanto vai nu kā alus izejvielu, vai arī kā piedevu, kas alum piešķir konkrētas īpašības – garšu, smaržu u.tml.;

6.6. šai lietā nav nozīmes pieteicēja argumentam, ka Latvijas tirgū nav pieejams kastaņu alus (tādā nozīmē, ka kastaņi ir vai nu šī alus izejviela, vai sastāvdaļa, kas dzērienam piešķir konkrētu garšu, smaržu vai kādas citas īpašības). Tas, ka šāds alus Latvijā nav pieejams pašlaik, nenozīmē, ka tas nebūs pieejams nekad, it īpaši ņemot vērā Eiropas Savienības vienoto iekšējo tirgu un to, ka informācijas aprīte paplašinās un, augot dzīves līmenim, mainās patērētāju pieredze, līdz ar to arī pieprasījums dažādojas. Bez tam jāņem vērā, ka attiecīgais Latvijas patērētājs (ne tikai alus dzērējs, bet arī tā tirgotājs un ražotājs) saskarsmē ar alu var nonākt ne tikai Latvijas teritorijā, bet arī jebkurā citā Eiropas valstī, un, ja runa ir par alus ražotājiem un tirgotājiem, viņi informāciju iegūst ne tikai no veikalos pieejamā produkcijas klāsta, bet arī no dažādiem citiem informācijas avotiem – piemēram, speciālās literatūras.

7. ApP uzskata, ka šajā lietā nav nozīmes ne biedrības „Latvijas Alus darītāju savienība” 04.07.2011 izsniegtajai izziņai, ka Latvijas tirgū bez CIDO GRUPA, SIA ražotā alus ar nosaukumu KASTAŅU nav pieejams cits alus ar šādu nosaukumu, ne arī biedrības „GS1 Latvija” izziņā paustajam, ka līdz 04.07.2011 „GS1 Latvija” produktu katalogā (produkti, kuri Latvijā marķēti ar starptautiskās GS1 sistēmas svītrkodiem) alus, kura nosaukums satur vārdu „Kastaņu”, ir reģistrēts tikai uz CIDO GRUPA, SIA vārda. Kā jau minēts iepriekš, tam, ka Latvijas tirgū pašlaik nav pieejams kastaņu alus, šajā lietā nav izšķirošas nozīmes. Izšķirošs ir tas, vai vispār šādu alu ir iespējams ražot. Un biedrības „Latvijas Alus darītāju savienība” 04.07.2011 izsniegtajā izziņā nav norādīts, ka šādu alu nav iespējams saražot - tur norādīts, ka „...mūsu rīcībā nav informācijas, ka tehnoloģiski būtu iespējams saražot alu, kura sastāvā būtu kastaņi vai to piedeva”. „Nevar” un „mūsu rīcībā nav informācijas, ka var” nenozīmē vienu un to pašu;

8. Šajā lietā nav ņemams vērā apelācijas iesniedzēja arguments, ka materiālos, ar kuriem pamatots Patentu valdes reģistrācijas atteikuma lēmums, kastaņu alus atspoguļots kā tautas (netradicionālās) medicīnas un mājas apstākļos pagatavojams dzēriens. Neskatoties uz to, vai alus ticis izgatavots mājas apstākļos vai rūpnieciski, tas tik un tā ir uzskatāms par alu. Pie tam – ja kaut ko var izgatavot mājas apstākļos, tad to bez šaubām var izgatavot arī rūpnieciski, piemēram, nelielā ražotnē. Un Preču un pakalpojumu starptautiskā klasifikācija zīmju reģistrācijai (Nicas klasifikācija) ir radīta ar mērķi aptvert jebkuras preces – vai tās būtu ražotas mājas apstākļos, vai lielās ražotnēs. Līdz ar to nav šaubu, ka gan mājās, gan rūpnieciski ražots alus ir uzskatāms par alu šīs klasifikācijas 32.klases izpratnē.

9. Par tendenciozu ApP uzskata apelācijas iesniedzēja apgalvojumu, ka, ņemot vērā, ka kastaņu piedeva nav ietverta ar Regulu (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām noteiktajā izsmeļošajā pārtikas piedevu sarakstā, tā nav uzskatāma par tādu piedevu, kuru atļauts pievienot pārtikas produktiem, tostarp

alus dzērieniem. ApP uzskata, ka minētā Regula (EK) Nr. 1333/2008 vispār nevar tikt attiecināta uz šo lietu. Pārtikas piedevas ir vielas, kuras pašas par sevi uzturā parasti nelieto, bet ko zināmu tehnoloģisku apsvērumu dēļ ar nolūku pievieno pārtikai, piemēram, lai to saglabātu (Regulas 5.apsvērums). Regulā skaidri norādīts, ka šī regula neattiecas uz vielām, ko pievieno pārtikai kā uzturvielas (2.(2)c) pants), un ka par pārtikas piedevām neuzskata žāvētu vai koncentrētu pārtiku, kas pievienota saliktai pārtikai tās ražošanas laikā aromātisko īpašību, garšas īpašību vai uzturfizioloģisko īpašību dēļ un kam ir sekundāra nozīme kā krāsvielai (3.(2)a) pants).

10. ApP nevar piekrist apelācijas iesniedzēja argumentam, ka Latvijas vidusmēra patērētājs kastaņus nesaista ar pārtikā lietojamu jeb pārtikas produktu, bet gan ar dekoratīvu augu, kastaņas augli, kuru uzturā neizmanto. Internetā pieejamā informācija liecina, ka Latvijas patērētājiem ir zināmi ne tikai zirgkastaņi, bet arī ēdamie kastaņi (izdrukās no Interneta meklētāja „Google”, kas iegūtas, veicot meklējumu pēc vārdkopas „ēdamie kastaņi”, atrodami, piem., šādi izteikumi „Veikalos nopērkami ēdamie kastaņi...”, „Latvijā ēdamie kastaņi maksā teju 10x lētāk nekā Vācijā nule nopirktie...”, „Ēdamie kastaņi ir nopērkami gan tirgū, gan lielveikalos...”; Interneta vietnē <http://www.atlants.lv> pieejama prezentācija „Jauns produkts Latvijas tirgū – ēdamie kastaņi”, kurā, piemēram, norādīts, ka ēdamo kastaņu stādus var iegādāties Jāņa Aldermana dārzniecībā Ropažu pagastā, ēdamos kastaņus Latvijā lielveikalos var iegādāties ziemā, kad kastaņiem ir sezonas laiks, ēdamos kastaņus var ēst ne tikai apceptus, bet arī vārītus, no tiem var pagatavot zupas vai lietot zupu iebiezināšanai, izmantot kā piedevu gaļas ēdieniem, glazēt un gatavot saldo ēdienu). Tātad Latvijas patērētāji ēdamos kastaņus lieto pārtikā dažādos veidos – ceptus, glazētus, gatavo no tiem kūkas u.tml. (skat. <http://www.receptes.lv/receptes/meklet:kastani/>). Līdz ar to ApP piekrīt Patentu valdes eksperta viedoklim, ka, redzot apzīmējumu KASTAŅU uz dzēriena - alus, patērētāji sapratīs, ka viņiem tiek piedāvāts alus ar ēdamiem kastaņiem, nevis pārtikā nelietojamiem zirgkastaņiem sastāvā.

11. Līdz ar to ApP uzskata, ka lielākā daļa Latvijas patērētāju reģistrācijai pieteikto apzīmējumu KASTAŅU saistīs ar konkrētā izstrādājuma sastāvu – piemēram, uzskatīs, ka attiecīgā dzēriena ražošanā izmantoti kastaņi vai nu kā izejviela, vai kā piedeva īpašas garšas, smaržas (aromāta) vai citu īpašību iegūšanai. Tātad vārdiskais apzīmējums KASTAŅU ir apzīmējums, kas lielākajai patērētāju daļai radīs asociācijas, kādas - nevis kuras personas ražotas - preces tiek piedāvātas. Tātad attiecībā uz alu šis apzīmējums neatbilst preču zīmei izvirzāmām prasībām un ar tā palīdzību nevar atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm. Ievērojot šos apsvērumus, nav juridiski pamatota iemesla tam, lai tiesības lietot šāda rakstura apzīmējumu būtu tikai vienai personai vai, citiem vārdiem sakot, ka personai būtu tiesības attiecīgajā jomā aizliegt citiem lietot šo vai tam tuvu apzīmējumu. Ir pietiekams pamats uzskatīt, ka attiecīgajā komercdarbības jomā citiem tirgus dalībniekiem ir objektīva nepieciešamība lietot šādu apzīmējumu attiecīgo preču raksturošanai, tādēļ tam ir jābūt brīvam vispārējai lietošanai. Tātad nav pieļaujama situācija, ka uz šo apzīmējumu tiek iegūtas izņēmuma tiesības preču zīmes reģistrācijas ceļā.

12. Pieteicējs norāda, ka uzņēmums CIDO GRUPA, SIA jau kopš 2010.gada marta ražo un izplata Latvijas veikalos alu, kas marķēts ar preču zīmi KASTAŅU. Neskatoties uz to, ApP uzskata, ka uz šo lietu nav attiecināmi LPZ 6.panta trešās daļas noteikumi. Kā tas redzams no lietas materiāliem, gan uz pudelēm, gan glāzēm, gan reklāmas plakātos, gan video un audio klipos - visos gadījumos apzīmējums KASTAŅU ticis lietots nevis viens pats, bet gan tikai un vienīgi kopā ar apzīmējumu LĀČPLĒSIS. Nenoliedzot, ka apzīmējums atšķirtspēju var iegūt arī tad, ja tas tiek lietots nevis viens pats, bet gan kopā ar kādu citu apzīmējumu, ApP tomēr uzskata, ka šis nav tas gadījums. No lietā esošajiem materiāliem nav iespējams iegūt nešaubīgu pārliecību, ka konkrētajā lietojumā Latvijas patērētāji tieši apzīmējumu KASTAŅU uztvers kā apzīmējumu, kurš pilda preču zīmes funkciju, proti, atšķir viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm.

Bez tam – diezin vai apzīmējums, kurš nosauc alus veidu vai tā piedevas, vispār var iegūt spēju atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm.

13. Šajā lietā nav nozīmes tam apstāklim, ka uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA ražotais alus „Kastaņu” faktiski nesatur kastaņus vai to piedevas. Ņemot vērā, ka ir iespējams ražot alu no kastaņiem vai ar to piedevu, apzīmējuma KASTAŅU lietošana saistībā ar alu, kas kastaņus nesatur, var maldināt patērētājus par attiecīgo preču īpašībām.

14. Šajā apelācijas lietā nav ņemams vērā apelācijas iesniedzēja arguments, ka apzīmējums KASTAŅU kā preču zīme reģistrēts Lietuvā, Spānijā un Lielbritānijā un tādējādi, atsakot minētās preču zīmes reģistrāciju, uzņēmums CIDO GRUPA, SIA tiek pozicionēts nelabvēlīgākā stāvoklī nekā tie

komersanti, kam šāda preču zīme ir reģistrēta. ApP uzskata, ka, kā tas izriet jau no Direktīvas 2008/95/EK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, nosaukuma, minētā direktīva tuvinā tikai dalībvalstu tiesību aktus, tai pašā laikā konkrētu gadījumu interpretāciju, proti, reģistrēt vai neregistrēt pieteikto apzīmējumu, - atstājot pašu dalībvalstu ziņā. Katrā valstī var pastāvēt savi konkrēti iemesli, kādēļ attiecīgais apzīmējums ir vai nav reģistrējams kā preču zīme.

15. Ņemot vērā visu iepriekšminēto, ApP uzskata, ka tiesību normas, uz kurām atsaukusies Patentu valde (LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts), ir piemērojamas konkrētajā gadījumā. Līdz ar to Patentu valde, izdodot uzņēmumam CIDO GRUPA, SIA nelabvēlīgu administratīvo aktu, nav pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 11.pantā noteikto likuma atrunas principu, kas nosaka, ka privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu iestāde var izdot cita starpā uz likuma pamata.

16. Tāpat uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA apelācija ir noraidāma un preču zīme KASTAŅU (pieteik. Nr. M-10-125) atzīstama par neregistrējamu Latvijā.

17. Šīs apelācijas lietas sakarā ApP uzskata par nepieciešamu arī norādīt, ka, ja arī kādai personai Latvijas teritorijā pieder izņēmuma tiesības uz kādu konkrētu apzīmējumu (resp., ja preču zīme KASTAŅU attiecībā uz alu tiktu reģistrēta), šī persona nevar realizēt savas izņēmuma tiesības pret citām personām, kuras attiecīgo apzīmējumu godprātīgi lieto aprakstošā nozīmē. Saskaņā ar LPZ 5.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem preču zīmes īpašnieks nav tiesīgs aizliegt citai personai komercdarbībā lietot patiesas norādes un ziņas par šīs personas preču un pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas un pakalpojumu sniegšanas laiku vai citām preču un pakalpojumu īpašībām, ja to lietošana atbilst godprātīgai ražošanas un komercdarbības praksei.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 17.¹ un 19. panta noteikumiem par apelācijām un to izskatīšanu un pamatojoties uz 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem, **nolemj:**

1. noraidīt uzņēmuma CIDO GRUPA, SIA apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes KASTAŅU (pieteik. Nr. M-10-125) reģistrāciju Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam un Valsts reģistru un dokumentācijas nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes KASTAŅU (pieteik. Nr. M-10-125) reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 19.panta astotās daļas noteikumiem apelācijas iesniedzējs (preču zīmes īpašnieks) ApP lēmumu var pārsūdzēt tiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Pieteikums iesniedzams Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā laikā, stājas spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētājs /paraksts/ J.Ancītis

ApP sēdes locekļi: /paraksts/ D.Liberte

/paraksts/ K.Krūmiņš